

Sakområde: Forskning

Dokumenttyp: Regel och rutin
Beslutsfattare: Vicerektor med ansvar för
internationalisering och forskarutbildning
Avdelning/kansli: Universitetsledningen
Handläggare: Sebastian Bromander

Beslutsdatum: 2024-02-15
Träder i kraft: 2024-02-15
Giltighetstid: Tillsvidare
Bör uppdateras före: Vid behov

Dokument som upphävs: Rektors beslut den 7 mars 2011 om riktlinjer om förfarandet vid anklagelse om vetenskaplig oredlighet, SLU.ua.Fe.2011.2.1-710

Arbetsrutin för Nämnden för hantering av frågor om god sed i forskning (GSF)

Bakgrund och syftet med nämnden

Sedan den 1 januari 2020 gäller lag (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. SLU har i rollen som forskningshuvudman ett övergripande ansvar för att forskningen på SLU utförs i enlighet med god forskningssed (5 §). För detta ändamål har rektor beslutat att inrätta **Nämnden för hantering av frågor om god sed i forskning** (förkortas GSF).

I lagen definieras oredlighet i forskning som allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering (FFP) som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning. GSF:s huvudsakliga uppgift är att inom SLU hantera anmälningar om oredlighet i forskning och ansvara för att rapportering sker till den statliga myndigheten Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (Npof). Nämnden ska även vara rådgivande i det övergripande arbetet med att upprätthålla god sed i forskning vid SLU.

Nämndens organisation och ledning

Av rektors delegationsordning framgår att GSF ska bestå av en ordförande, en ledamot och en suppleant från varje fakultet och upp till två externa ledamöter. Ordföranden leder GSF:s arbete och får vid behov anlita ytterligare extern vetenskaplig och juridisk expertis eller andra med särskild kompetens för att bistå GSF i arbetet.

En jurist från det gemensamma verksamhetsstödet ska löpande delta i nämndens arbete genom att bereda ärenden och se till att nämndens arbete hanteras i enlighet med gällande regelverk.

Ordföranden håller rektor informerad om nämndens arbete och ansvarar för att nämnden och SLU fullgör sina skyldigheter av vad som följer av 6 och 12-14 §§ lag (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning.

Nämndens rådgivande funktion

I och med att GSF primärt är en utredande funktion kan GSF inte ge råd i enskilda ärenden eftersom det skulle riskera att GSF ger råd i ett ärende som nämnden senare har att utreda. GSF uppfyller emellertid sin rådgivande funktion genom att publicera aktuell information inom området på medarbetarwebben och finnas tillgänglig för universitetsledningen och institutionerna för råd och diskussion på en övergripande nivå rörande god sed i forskning.

Hantering av anmälningar

Ett ärende kan initieras genom att en anmälan kommer in till GSF. Anmälan behöver inte ha viss form och anmälaren måste inte uppge sitt namn. GSF kan även på eget initiativ välja att inleda ett ärende utan föregående anmälan.

För varje ärende som utreds utser ordföranden en eller två ledamöter att vara utredningsansvariga och tillsätter en utredningsgrupp. Utredningsgruppen ska ha tillgång till vetenskaplig kompetens inom det aktuella forskningsområdet samt juridisk kompetens och kan bestå av personer både inom och utom GSF. Externa personer utanför SLU får anlitas som sakkunniga efter beslut av ordförande. De sakkunniga ingår inte i utredningsgruppen men deras bedömningar ska dokumenteras så att de kan läggas till grund för utredningsgruppens vidare arbete.

Bedömningen om det förekommit misstänkt oredlighet i forskning enligt den lagstadgade definitionen ska primärt utgå från de principer som finns i den europeiska kodexen för forskningens integritet utgiven av All European Academics ([ALLEA](#)) och Vetenskapsrådets publikation om god forskningssed.

Personer som omfattas av misstänkt oredlighet i forskning ska inom skäligen tid informeras om utredningen samt erbjudas möjlighet att besvara anklagelserna.

Om det kommer in anmälningar som är uppenbart ogrundade eller som ska hanteras av någon annan funktion, t. ex. HR, kan ordföranden besluta att ärendet ska avskrivas eller lämnas över till annan instans. Anmälaren och ledamöterna i GSF ska informeras om sådana beslut.

Om frågan om jäv bland ledamöterna inom nämnden aktualiseras ska [VRs riktlinjer för hantering av jäv](#) följas.

Andra avvikelser från god forskningssed än oredlighet

Den lagstadgade definitionen av oredlighet i forskning omfattar inte alla former av klandervärt beteende som har samband med forskning eller som har anknytning till en forskningsmiljö. Exempelvis omfattas inte oredlighet mot bidragsgivare, överdrifter om egna meriter vid ansökningar, publikation av samma undersökning i många sammanhang, sexuella trakasserier, förtal av kollegor och sabotage av kollegors arbete av definitionen *oredlighet* enligt lag (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. GSF ansvarar därför inte för att utreda denna typ av ärenden. Klandervärt beteende som faller utanför nämndens ansvarsområde kan motverkas genom att ärendet överlämnas till ansvarig enhet eller att den som lämnat in anmälan får anvisning om lämplig mottagare av den inkomna anmälan.

Beslut

Utredningsgruppen bereder ärendet. När ärendet är färdigberett ska en utredningsrapport upprättas och överlämnas till GSF:s ledamöter som underlag för nämndens beslut vid nästkommande sammanträde. Ärendena avgörs efter föredragning av den eller de utredningsansvariga ledamöterna.

Om ärendet bedöms vara *misstänkt* oredlighet i forskning, dvs. allvarliga avvikelser från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering (FFP) som begåtts med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning, ska detta framgå av beslutet och ärendet i dess helhet ska överlämnas till Npof. Därefter är det Npofs ansvar att avgöra om det förelegat oredlighet i forskning eller inte.

Om ärendet bedöms röra andra avvikelser från god forskningssed, dvs. fall som inte ligger inom ramen för oredlighet i forskning enligt den lagstadgade definitionen, ska detta framgå i beslutet av GSF.

Uppföljning

GSF:s beslut ska alltid skickas till den eller de som ärendet gäller samt

- Rektor
- Dekanen på aktuell fakultet
- Prefekten på aktuell institution

GSF kan även skicka beslutet till andra funktioner för kännedom beroende på vad ärendet gäller.

I och med beslut är ärendet färdighanterat hos GSF. Därefter får andra funktioner på SLU eventuellt agera beroende på vad som kommit fram i ärendet.

Om forskare frias från misstanke om oredlighet eller annan avvikelse från god forskningssed ska lämpliga åtgärder vidtas för att avhjälpa den skada misstanken och ärendets hantering kan ha medfört för den enskilde. Det gäller friande beslut både från GSF såväl som Npof.